

Gefle Montessoriskolas jämställdhetsplan elever och personal

2016

Revideras i december 2016

Jämställdhetsplan

Bakgrund

I skollagen (1 kap 5§) står att läsa att ”var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling”.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, sid. 7 och 8:

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

Vår jämställdhetsplanen omfattar all personal och alla elever på Gefle Montessoriskola.

Jämställdhet handlar för oss om människovärde och mänskliga rättigheter. Elever och personal skall känna trygghet och lika värde.

Jämställdhet i skolan är inte bara en värderingsfråga utan också en pedagogisk fråga. Olika individer har olika behov, beroende på mognad, intresse, lärande, erfarenheter och utveckling.

Elever - Skolan ska arbeta för:

- att ge alla elever lika stort utrymme.
- att öka elevernas kunskap och känsla för jämställdhet. Alla ska ha samma rättigheter och skyldigheter.
- att varje elev utvecklar förståelse för alla människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.
- att antalet pojkar och flickor i varje klass blir jämt fördelat när så är möjligt.
- att alla elever skall ges samma möjligheter att utveckla sina förmågor.
- att skolans personal ska vara uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling och tillsammans med eleverna utveckla regler och föra etiska samtal.
- att var lyhörd och lyssna in föräldrars åsikter och synpunkter.
- att långtidssjuka elever ska känna tillhörighet med skolan/klassen.
- att sexuella trakasserier inte ska förekomma, t.ex. kommentarer eller andra nedsättande uttalanden grundade på kön.

Personal - Skolan ska arbeta för:

- att personal ska kunna utveckla förmågor och intressen oberoende av kön.
- att förebygga trakasserier, det får inte förekomma kommentarer eller andra nedsättande uttalanden grundade på kön, social eller etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.
- att all personal skall ha förståelse för alla människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.
- att föräldralediga eller sjukskrivna ska känna tillhörighet med arbetsplatsen.
- att ha både manliga och kvinnliga anställda.
- att arbetsuppgifter erbjuds efter kompetens och intresse, inte beroende av kön.
- att lönen skall vara oberoende av könstillhörighet och baseras på Gefle Montessoriskolas lönekriterier.
- att all personal uppdateras i skolans alla planer och visioner.

Så här har vi arbetat under vår- och höstterminerna 2015

Vid högläsning har vi tänkt på att välja böcker med både pojkar och flickor som huvudpersoner. Vi har också gjort medvetna val kring böckernas innehåll. Vi har diskuterat genus med eleverna utifrån bokomslag, handling och huvudpersoner i barn- och ungdomsböckerna. Vi har pratat om handlingen tillsammans och uppmärksammat saker där författaren gett uttryck för en viss åsikt.

I samlingar tänker lärare och fritidspersonal på att fördela ordet så att alla elever ska få ordet och säga något om de vill. Vi tränar mycket på att allas åsikter är viktiga, att alla ska lyssna på varandra och att alla ska känna att man blir lyssnad på. Vi har ofta pratat om att det är okej att vara och tycka olika. Vi tänker till på hur vi placerar eleverna i klassrummet och i samlingar så att inte bara tjejer och killar sitter tillsammans. Vi har pratat om olika funktionshinder t.ex. dyslexi och pratat om att vi alla behöver olika saker för att klara av våra uppgifter.

Under höstens gemensamma tema "Entreprenörskap" arbetade alla klasser kring yrkesval och tydliggjorde att kön inte är avgörande i val av yrke.

Elever i några klasser har under olika perioder fått "uppdrag" varje vecka som gått ut på att försöka leka med olika kompisar och våga testa på olika saker som de annars inte gör.

En klass pratat om rösträtt och demokrati, då blev det mycket prat och diskussioner kring att kvinnor inte fick rösta förut och vi jämförde med hur det är nu. De pratade om hur det ser ut i olika länder, är det män eller kvinnor som bestämmer, är det jämställt?

Flera klasser har haft diskussioner och frågeställningar där eleverna har tagit ställning, t.ex. "jag tycker att det går lika bra att leka med tjejer som med killar" "jag tycker att alla ska kunna vara med och leka" "alla får vara med och bestämma i leken". Efteråt har de pratat om frågeställningarna och eleverna har fått förklara varför de tycker på ett visst sätt.

I grupparbeten har lärarna tänkt på att dela upp barnen i grupper där de tränar på att samarbeta med både flickor och pojkar. Flera klasser har tittat på olika filmavsnitt och lässagor som har handlat om jämställdhet. Två klasser har ritat teckningar om vad som är typiskt för tjejer och killar och pratat utifrån dem varför det är så och hur man kan ändra på det.

Personalen på fritidshemmet/fritidsklubben och i skolan har medvetet arbetat för att tydligt följa upp konflikter och vid behov kontaktat föräldrar om en elev blivit utsatt för kränkande behandling eller kränkt någon annan elev.

Vi har arbetat för att eleverna på vår skola ska uppleva att de har elevinflytande och känna en delaktighet i att kunna påverka sin egen skolas verksamhet. På skolan finns olika grupper som eleverna kan vara med i och påverka. Dessa grupper är Elevråd, Kost- och miljöråd och Skol IF.

På FN-dagen pratade vi i alla klasser om hur barn i andra länder har det. Vi diskuterade likheter/olikheter samt pratade om jämställdhetsfrågor. Vi jobbade också med barnkonventionen och pratade om barns rättigheter.

Vid grupparbeten i skolan har eleverna delats in i olika grupper, detta för att de ska få träna på att samarbeta med olika elever. Gruppindelningen har sett olika ut, ibland åldersblandat, ibland blandat kille/tjej osv.

Flera åldersgrupper har arbetat kring bildanalys, vad säger reklam/bilder/leksakerataloger om tjejer/killar och deras behov och förutsättningar?

Fritidshemmet har ordnat "torsdagsskoj", där grupperna har varit blandade med tanke på ålder och kön. Vi har även tänkt till då vi bestämt aktiviteter, så att alla elever får chans att prova nya aktiviteter och ingå i olika grupperingar.

Vi har anordnat fotbolls- och innebandyturneringar på stora och lilla fritids där nästan samtliga elever valde att vara med.

På fritids har vi medvetet blandat grupperna med tanke på kön, ålder och behov vid olika aktiviteter för att främja lek och spel ute och inne, pyssel och utflykter. Vi ser att gruppindelningen leder till nya kamratrelationer och lek med varandra oberoende av kön och bakgrund. Fritids har erbjudit många olika aktiviteter så att barnen kan prova på och välja aktivitet utifrån intresse istället för vad kompisar väljer.

Lilla och stora fritids har arbetat med värderingsövningar och korta rollspel om hur man är med varandra. Detta för att eleverna ska lära sig att man får tycka och känna olika och respektera varandra oberoende av kön, bakgrund, ålder och åsikter mm.

Fritidsklubben har varje vecka haft stormöten tillsammans med eleverna där de diskuterar frågor som berör elevernas vardag på fritidsklubben. Genom dessa samlingar får eleverna möjlighet att vara med och planera och utvärdera sin egen verksamhet. De har diskuterat trygghetsplanen och punkter från jämställdhetsplanen.

Mycket av diskussionerna framförallt i början av terminen har kretsat kring hur vi tillsammans får en trivsamt miljö och ett klimat där man kan vara sig själv, känna sig trygg och säga vad man tycker.

Vid behov har personalen styrt och blandat upp grupperna när de har olika aktiviteter för att barnen ska få hjälp att söka nya kompisar som man kanske inte annars umgås så mycket med, detta för att stärka gruppen och få den än mer trygg och jämställd.

Vid t.ex. pingisturneringar och liknande aktiviteter har vi haft blandade grupper och rena pojk- och flickgrupper.

Vi har hela tiden en diskussion kring språk och hur man har ett schysst uppförande gentemot varandra för att alla ska trivas. Vissa bestämda dagar har fritidsklubben haft tjejeftermiddagar i spelrummet för att så många som möjligt ska våga att prova på.

Personal har aktivt deltagit i elevernas lek ute på skolgården, på fritidshemmet och under lunchrasterna. En fritidspedagog har under varje lunchrast från och med höstterminen 2015 hållit i en rastaktivitet för att stötta och inspirera i lek tillsammans med kamrater i olika åldrar och av olika kön. Vi har märkt eleverna sedan ofta leker dessa lekar och har lättare för att bryta grupperingar.

Personal i Skol IF och övrig personal har tillsammans med eleverna arbetat fram regler för fotboll, innebandy och spel i King-rutan. Vi ser att dessa regler fungerar och följs bättre när eleverna är med och utformar reglerna. Vi har fördelat tillgången av fotbollsplanen för olika grupper och åldrar på lunchrasterna. Detta för att ge utrymme så att alla ska få större möjlighet

att spela fotboll. Från och med höstterminen 2015 har onsdagar vikts för tjejerna på fotbollsplanen.

Under en personalkonferens på hösten och en på våren diskuterades jämställdhetsfrågor och hur vi ska arbeta för jämställdhet på skolan.

I två klasser har lärarna läst upp texter där huvudpersonen nämndes som hen och där eleverna fick gissa om det var en tjej eller kille. Utifrån detta skapades en diskussion.

Så här kommer vi arbeta under 2016

Vi kommer att fortsätta arbeta med aktiv gruppindelning i skolan och på fritids och med bestämda aktiviteter och lekar. Vi ser att detta ger effekt med färre konflikter, att fler elever vågar prova nya aktiviteter och vara med olika kamrater. Vi ser också att flickor och pojkar blandar sig mer i lek och aktiviteter på detta sätt.

Vi kommer att fortsätta ordna turneringar på fritidshemmet och på fritidsklubben som är anpassade efter gruppernas behov. Vi kommer även att erbjuda andra vuxenledda aktiviteter under fritidstid och på raster för att få eleverna att leka med varandra oberoende av kön och bakgrund.

Personalen i skolan och på fritidshemmet/fritidsklubben kommer att fortsätta samtala med eleverna om etik och moral och följa upp kränkande behandling. Vid händelser pratar personal med de inblandade. Trygghetsgruppens arbete och diskussioner utifrån vad som är aktuellt att diskuteras och arbetas kring på skolan just för tillfället är viktiga.

Vi fortsätter diskutera olika dilemman i diskussionsgrupper både på fritids/fritidsklubb och i skolan. Vad anses vara "tjejigt" och "killigt", varför är det så och hur kan vi förändra detta. Vi kommer att ha dramaövningar för att förtydliga detta.

Vi kommer att arbeta med bildanalys, vad säger reklam/bilder/leksaker om tjejer/killar och deras behov och förutsättningar.

Vi fortsätter med medvetna val vid högläsning, där huvudpersonen ibland är flicka och ibland pojke. Vi tänker också på bokens innehåll och utifrån olika intressen.

Vid behov kommer vi att dela in eleverna i olika grupper med tanke på kön, ålder och behov på t.ex. idrott, no, teknik och vid kompissamtal.

Höstens FN-dag kommer att handla om jämställdhetsfrågor, demokrati och rättvisa/orättvisa i världen.

Vi kommer att fortsätta att arbeta kring hur familjebildningar kan se ut i ett modernt samhälle, samt kring hur könsroller i familjer kan se ut och hur det varit i ett historiskt perspektiv. Förskoleklasserna kommer att göra ett släkträd utifrån den moderna familjen.

Vi kommer att fortsätta diskutera jämställdhetsfrågor på personalmöten och/eller fritids- och lärarkonferenser.

Vi vill arbeta för att alla elever ska leka tillsammans oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Vi vill fortsätta att aktivt verka för att bryta gruppbildningar, samt skapa nya. Vi fortsätter med att fritidspedagog håller i en rastaktivitet varje dag under lunchrasten.

Vi vill erbjuda många olika aktiviteter på fritidshemmet/fritidsklubben så att alla kan välja aktivitet utifrån intresse istället för kompis. Fritidshemmet har tagit fram ”leklådor” med olika teman för att främja detta arbete. Fritidsklubben kommer att ha teknikdagar med olika inriktning där alla uppmuntras att delta. Diskussioner om jämställdhet och vad det betyder för oss nere på fritidsklubben och hur det påverkar våra aktiviteter kommer att diskuteras i mindre grupper på veckomöten.

Vi fortsätter tänka på att hjälpa alla elever att ta plats på fotbollsplanen, innebandyplanen och på Kingrutan. Vi fortsätter arbeta fram tydliga regler för att alla ska ”våga” vara med. Personal på skolan fortsätter vara delaktiga och närvarande vid de olika aktiviteterna för att stötta och hjälpa till att skapa en tillåtande atmosfär. Vi fortsätter med en tjejdag på fotbollsplanen en dag i veckan.

Ansvariga klasslärare ansvarar för att hålla kontakt med ev. långtidssjuka elever.

Vi vill bjuda in domare, ledare eller aktiva spelare i t.ex. Brynäs eller Gefle IF som kan prata kring regler, etik och moral när det gäller idrottsaktiviteter.